

Władysław Szczepański

Dr Andrzej Skrobcki 1928-1992

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 3-4, 417-419

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dr Andrzej Skrobacki 1928—1992

2 lutego 1992 r., pięć dni po swoich 64 urodzinach, zmarł w Olsztynie znany lekarz analityk i historyk medycyny dr Andrzej Skrobacki. Jego pogrzeb odbył się 6 lutego na Cmentarzu Komunalnym przy ul. Poprzecznej. Uprzednio w kościele mszę św. w intencji Zmarłego odprawił ks. dr hab. Alojzy Szorc. Na cmentarzu żegnali Go w imieniu Okręgowej Izby Lekarskiej dr Marek Stefanowicz, w imieniu pracowników Laboratorium Analitycznego, w którym Zmarły przepracował wiele lat, dr Danuta Niedźwiedzka-Piaszczyńska. Prezes oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego doc. dr hab. Janusz Jasiński żegnał Zmarłego jako historyka ziemi warmińsko-mazurskiej. Dr Władysław Szczepański żegnał w imieniu członków Oddziału Olsztyńskiego Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji swego prezesa. Na koniec wiele dobrych słów o Zmarłym w imieniu Zarządu Głównego PTHMiF wypowiedział dr Aleksander Drygas. Zmarłego żegnało również liczne grono przyjaciół. Dr Skrobacki urodził się w Gniewkowie w pow. inowrocławskim 28 stycznia 1928 r. Jego ojciec, Kazimierz, był inżynierem, a matka, Anna z domu Zwierzyńska, urzędniczką pocztową. W 1930 r. rodzice przenieśli się do Poznania. Gdy miał trzy lata, zmarł ojciec. W grudniu 1939 r. został wraz z matką i bratem Mieczysławem (późniejszym architektem) wysiedlony do Generalnej Guberni do Iwanisk w pow. opatowskim, gdzie ukończył szkołę powszechną. Na tajnych kompletach skończył trzy klasy gimnazjalne. Po wojnie natychmiast wrócił do Poznania. Uzyskał tu w Gimnazjum i Liceum św. Jana Kantego maturę w 1946 r. i wstąpił na Wydział Lekarski Uniwersytetu Poznańskiego. Absolutorium uzyskał w 1952 r. jako stypendysta Ministra Zdrowia. Następnie powołany został do odbycia służby wojskowej w Łodzi, ukończył Kurs Doskonalenia Oficerów Służby Zdrowia. Ostatnie dwa egzaminy złożył w Akademii Medycznej w Łodzi. Po promocji oficerskiej w grudniu 1952 r. został skierowany, jako wyróżniający się kursant, do ambulatorium Wojsk Ochrony Pogranicza w Gliwicach, a następnie do Przemyśla. W 1955 r. przeniesiono Go do Szpitala MSW w Olsztynie na stanowisko asystenta w Laboratorium Analitycznym, którego kierownikiem został 1 września 1961 r. Kierując laboratorium wprowadził, jako jeden z pierwszych w kraju, badania immunofluorescencyjne. Przy Jego pomocy uruchomiono przy Szpitalu MSW Stację Krwodawstwa i Pracownię Bakteriologiczną; wprowadzał tam najnowsze metody badawcze. Od 1958 r. kierował też Laboratorium Wojewódzkiej Przychodni Skórno-Wenerologicznej w Olsztynie.

Małżeństwo zawarł w Krakowie z Heleną Leńczyk w 1956 r. Ze związku tego urodziły się dwie córki: Agata oraz Zuzanna.

W 1958 r. uzyskał specjalizację II stopnia z zakresu analityki lekarskiej. Po obronie rozprawy *Polacy na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu w Królewcu* w 1967 r. zdobył stopień doktora nauk medycznych. Promotorem pracy był prof. dr med. Stanisław Konopka.

Od 1974 r. pracował również w Wojewódzkim Zespole Pomocy Doraźnej (Pogotowie Ratunkowe).

W 1982 r. przeszedł na własną prośbę na emeryturę. Pracował jednak nadal w laboratorium Wojewódzkiej Przychodni Skórno-Wenerologicznej.

Poza pracą zawodową lekarza analityka pasją dr. Skrobackiego była historia medycyny, szczególnie Warmii i Mazur. 23 listopada 1973 r., głównie dzięki staraniom dr. Skrobackiego, powstał w Olsztynie Oddział PTHMiF jako jedyna tego typu jednostka istniejąca w mieście nie będącym siedzibą akademii medycznej. Dr Skrobacki od momentu powstania oddziału aż do swej śmierci był jego przewodniczącym. Przez wiele lat pełnił funkcję wiceprezesa Olsztyńskiego Oddziału PTH. Był członkiem wielu gremiów naukowych oraz towarzystw, np. Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego, Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej w Olsztynie, jak również „Mozarteum” w Salzburgu. Od 1975 r. wchodził w skład redakcji kwartalnika „Problemy Lekarskie”, dziesięć lat pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Polskiego Towarzystwa Lekarskiego. W latach 1979–1982 przewodniczył Kołu Naukowemu Lekarzy przy Szpitalu — Poliklinice KW MO w Olsztynie. W ostatnim okresie bardzo intensywnie uczestniczył w organizowaniu Okręgowej Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej — był redaktorem prowadzącym wydawanego przez Izbę „Biuletynu Lekarskiego”.

W 1973 r. zorganizował Kopernikowski Zjazd Lekarzy w Olsztynie i Fromborku. Wiele czasu poświęcał powołaniu do życia Muzeum Historii Medycyny we Fromborku; chodziło Mu o pokazanie wyglądu dawnego szpitala w autentycznych wnętrzach. Dzięki Jego zabiegom odnowiono część pomieszczeń, które mają być przeznaczone na wspomniane muzeum.

Zbierał skrzętnie materiały do historii medycyny w Prusach Wschodnich. W tym celu wyjeżdżał często do archiwów w Merseburgu, Halle, Poczdamie i Berlinie. Po przejściu na emeryturę przez dłuższy czas nie mógł uzyskać zezwolenia na wyjazd do Wielkiej Brytanii, do swej córki. Ostatecznie, kiedy tę zgodę uzyskał, wyjazd wykorzystał, jak zwykle, do wędrówek po archiwach angielskich.

Brał udział w zjazdach historyków medycyny w Budapeszcie (1975), Frankfurcie nad Odrą, Płowdiw (1978), Halle (1978, 1980, 1981, 1982) oraz w Wernigerode (1975). Przewodniczył w 1975 r. komitetowi redakcyjnemu publikacji *Aktualne problemy zdrowotne ludności województwa olsztyńskiego*, wydanej z okazji V Zjazdu Lekarzy Warmii i Mazur. Opublikował dwie monografie poświęcone historii Szpitala Polikliniki KW MO w Olsztynie. Był autorem *Albumu lekarzy — pionierów Okręgu Mazurskiego 1945–1946*, pierwszej tego typu publikacji w powojennej bibliografii lekarskiej.

Był laureatem konkursów na prace naukowe, m.in.: Instytutu Wenerologii AM w Warszawie (1975), Komitetu Naukowego PTL w Poznaniu (1977), Polskiego Towarzystwa Lekarskiego w Olsztynie (1977, 1978).

Bibliografia Jego prac (ogłosił drukiem ponad 200 pozycji) zasługuje na odrębną prezentację. Do najważniejszych, poza wyżej wspomnianymi, należą: *Początki szpitalnictwa w Olsztynie* (Polski Tygodnik Lekarski, 1963, R. 18, nr 8); *Choroba Albrechta Fryderyka Pruskiego i jej „Dziennik”* (Rocznik Olsztyński, 1965, t. 5); *O kontaktach Immanuela Kanta z lekarzami* (Archiwum Historii Medycyny, 1966, t. 29, nr 4); *Nie uzbrojonym okiem lekarza* (Olsztyn 1986) — zbiór artykułów ogłoszonych w czasopiśmie na różne tematy związane z medycyną.

Za pracę naukową i społeczną otrzymał wiele odznaczeń i wyróżnień, m.in. „Dyplom wdzięczności i uznania im. Wojciecha Oczi”, odznakę Zasłużonego Działacza Kultury (1978), godność Honorowego Obywatela Miasta Fromborka (1978). Był kawalerem Orderu Odrodzenia Polski (1975).

Dr Skrobacki był człowiekiem niezwykle pracowitym. Zostawił wiele prac nie

dokończonych. Zachęcał członków oddziału PZHMIF do pracy nad historią zawodu, sam dając najlepszy przykład. Na zebraniach oddziału potrafił mówić o — zdawałoby się — mało interesujących sprawach w sposób bardzo zajmujący, było to Jego wielką zaletą.

Wszędzie słuchano Go z dużym zainteresowaniem. Był lekarzem z powołania. Tam gdzie tylko mógł pomóc, spieszył z radą i czynem. Nie czuł się związany ideowo z resortem, w którym przyszło Mu pracować, na pierwszym miejscu stawiał dobro społeczeństwa, poświęcając mu swą pracę historyka i lekarza.

Władysław Szczepański